

حقیقت تدبُّر

و ارتباط آن با اصطلاحات تأویل، استنباط، فهم و تفسیر پژوهشی بلاغی

و تحلیلی بر آیاتی از قرآن کریم

www.ketab.ir

تألیف: دکتر عبدالله عبدالغنی مرجان

ترجمه: جمیل رحیمی

سرحان، عبدالله عبدالغنی
التدبر حقیقتہ و علاقہ بمصطلحات التاویل والاستنباط وافہم والتفسیر دراسہ البلاغیہ
تحلیلیہ علی آیات من ذکر الحکیم. فارسی
حقیقت تدبر و ارتباط آن با اصطلاحات تاویل، استنباط، فہم و تفسیر پژوهی بلاغی و
تحلیلی بر آیاتی از قرآن کریم / تالیف عبدالله عبدالغنی سرحان؛ ترجمہ جمیل رحیمی.
مشخصات نشر: تہران: نشر احسان، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاہری: ۲۷۹ ص. شابک: ۰-۶۸۸-۳۴۹-۶۰۰-۹۷۸

موضوع: قرآن -- بررسی و شناخت - قرآن - تاویل - قرآن - فعل

موضوع: قرآن. برگزیدہها -- ترجمہها

شناسہ افزودہ: رحیمی، جمیل، ۱۳۶۴-، مترجم

ردہ بندی کنگرہ: BP۳/۶۵

ردہ بندی دیویی: ۱۵۹/۲۹۲

شمارہ کتابشناسی ملی: ۷۳۸۳۴۱۴

تہران، خیابان انقلاب، روی دانشگاه تہران، پاساژ فروزندہ، شمارہ ۴۰۶.

www.nashrehsan.com

تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

حقیقت تدبر

تألیف: دکتر عبدالله عبدالغنی سرحان

ترجمہ: جمیل رحیمی

ناشر: نشر احسان

چاپخانہ: چاپ مہارت

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخہ

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۰-۶۸۸-۳۴۹-۶۰۰-۹۷۸

فهرست مطالب

مقدمه‌ی مؤلف.....	۱۱
بخش اول: اسرار بلاغی آیات مربوط به اصطلاح «تدبیر».....	۱۷
اسرار بلاغی آیه تدبیر در سوره محمد.....	۴۱
اسرار بلاغی آیه تدبیر در سوره مؤمنون.....	۵۲
اسرار بلاغی آیه تدبیر در سوره (ص).....	۶۹
بخش دوم: اسرار بلاغی آیه تأویل.....	۸۹
بخش سوم: اسرار بلاغی در آیه استنباط.....	۱۴۷
بخش چهارم: اسرار بلاغی آیه تفهیم.....	۱۸۵
بخش پنجم: اسرار بلاغی آیه تفسیر.....	۲۱۷
بخش ششم: تأثیر تحلیل بلاغی در بیان تفاوت‌ها و روابط معنایی اصطلاحات قرآنی تدبیر، تأویل، استنباط، فهم و تفسیر.....	۲۴۱
الف- نکات مهم در آیات تدبیر.....	۲۴۲
۱) نکات مهم در آیات تدبیر در سوره‌های «نساء» و «محمد».....	۲۴۲
۲) نکات مهم در آیه تدبیر در سوره «مؤمنون».....	۲۴۵

- ۲۴۷..... نکات مهم در آیه تدبیر در سوره «ص»
- ب- ارتباط اصطلاح «تدبیر» با اصطلاحات دیگر..... ۲۵۴
- ۱) ارتباط اصطلاح «تأویل» با اصطلاح «تدبیر»..... ۲۵۴
- ۲) ارتباط اصطلاح «استنباط» با اصطلاح «تدبیر»..... ۲۵۹
- ۳) ارتباط اصطلاح «تفهیم» با اصطلاح «تدبیر»..... ۲۶۴
- ۴) ارتباط اصطلاح «تفسیر» با اصطلاح «تدبیر»..... ۲۶۷
- فهرست منابع و مراجع..... ۲۷۳

مقدمه‌ی مؤلف

حمد و سپاس خدایی را که با عطای نعمت عقل و تدبیر بر ما منت نهاد و تأمل و تفکر را به ما عطا نمود و با بخشش نیروی درک و یاد آوری لطف و نیکی خود را بر ما ارزانی داشت؛ خداوندی که ما را به پند و عبرت امر نمود و با اعطای قدرت استنباط و انتخاب ما را بزرگ داشت؛ و درود و سلام بر بهترین آفریده‌ی خداوند، محمد بن عبدالله، و همچنین بر آل، اصحاب و پیروان ایشان. اما بعد:

دعوت نامه‌ی رزینی از سوی برگزار کنندگان اولین همایش تدبیر در ریاض، تحت عنوان «حقیقت تدبیر و ارتباط آن با اصطلاحات تأویل، استنباط، فهم و تفسیر» دریافت کردم که در آن، دبیر محترم همایش، از بنده درخواست کرده بودند تا به صورت شفاهی یا کتبی، در همایش شرکت کنم. این مسأله سبب شد تا دگر بار، جهت توضیح معنای این اصطلاحات، به کتاب هدایت رجوع کنم و یادداشت‌های مدخل‌گونه‌ای در چندین ورق، به رشته‌ی تحریر درآورم. با این توشه در همایش حضور یافتیم؛ اما آن جا مشاهده کردم که سخنرانان و شرکت کنندگان این همایش، تنها از جنبه‌ی تفسیری و لغوی محض، در مورد این اصطلاحات سخن می‌راندند و هم چون برخی از مفسران و زبان‌شناسان، ارتباط این اصطلاحات با یکدیگر را بیان می‌کردند.